

Gubbängen



Det nya och moderna Gubbängens centrum med biografen City. Foto Holst. Stockholms stadsmuseum.

Det tar en kvart att åka med tunnelbanan från T-centralen till Gubbängen. Just den snabba tunnelbanan var också förutsättningen för att bygga ut staden så långt från centrum.

Staden med stadsplanedirektören Sven Markelius i spetsen hade idéer och visioner om de nya tunnelbaneförstädernas gestaltning. Varje förstad planerades för 4–8000 personer. Centralt, vid tunnelbanestationen, fanns centrum med affärer och service som på långt håll annonserades med ett höghus. Kring detta centrum skulle stadsdelen byggas ut med flerfamiljshus i tre våningar och längre ut radhus och villor i 1–2 våningar.

Trafikseparering skulle genomföras med bilfritt centrum, gångstråk och cykelvägar. Kollektiva bekvämligheter behövdes nu när även fruarna började yrkesarbeta och det planerades för daghem och centrala tvättstugor.

Gubbängen byggdes ut efter dessa idéer med start 1946. Den kuperade skogsmarken bebyggdes med trevåningshus längs gator

och följer terrängen. I öster, på plattare mark, byggdes radhus och småhus medan ängsmarken söderut mot Hökarängen lämnades utan bebyggelse, ett grönstråk som skilde stadsdelarna åt.

Daghem och flera skolor uppfördes för den växande skaran barn i området. Centrumbebyggelsen kom något senare, i början av 1950-talet och höghuset i nio våningar ritades av HSB:s Riksförbunds arkitektkontor. Allt blev förstås inte som idealbilden. Till exempel tyckte man att trafikseparering med ett bilfritt centrum var en alldeles för djärv tanke, vilket senare med intensivare trafik ställt till problem.

Gubbängens gård, som gett stadsdelen dess namn, låg där Gubbängsskolan numera ligger. Där Gubbängstorget anlades låg Herrängens gård vars vårdträd länge stod kvar. Det har numera blivit ersatt av ett nytt träd på samma plats.

Tunnelbanestation Gubbängen invigdes 1950.